

ANDREEA IULIA SCRIDON

HOTARE

EDITURA UNIVERSITARĂ

Pentru Anca, Tata Vali și Mama Gabi

Pentru Anca, Tata Vali și Mama Gabi

CUPRINS

Gânduri despre autotraducere	9
Prefață	13
Undeva între mahala și achitare	15
Te-aș iubi	16
Confesiunile unei dromomane.....	17
Șalimar.....	18
Clusium.....	19
Nimb	24
Sud-ul.....	25
Clair de lune	28
Cele trei grații	29
Balta.....	30
Cartografie de București (schiță).....	31
Glosă.....	37
Sub măr	38
Piața Cipariu	39
Imn	41
Terra	43
Viespii nenorocilor	44
Despre durere	45
Crișan Mircioiu	46
Reverie.....	48

Un cosmonaut	49
Aducere-aminte.....	50
Carapace.....	52
Regina nopții	53

GÂNDURI DESPRE AUTOTRADUCERE

Plecând din România în mica copilărie și emigrând cu părinții mei în America, apoi vorbind românește acasă și engleză la școală, am spus la un moment dat, jumătate în glumă, că îmi place să consider că am minte de americană și inimă de româncă. Ca o continuare a acestui gând, această carte – care urmează o cronologie fluidă a unor iubiri, pierderi și eliberări de tipuri diferite – reprezintă o autotraducere din cele două cărți de poezie pe care le-am scris în engleză, și care vor fi publicate în Statele Unite și în Marea Britanie în 2022.

Traducerea implică o polenizare încrucișată: conceptul acestei cărți a început cu totemul unei flori hibride care s-a dezvoltat în grădina tatălui meu din Florida, cu frunze purpurii și țuguiate: „Cordylline Andreea”. Îmi surâde analogia botanică, căci pentru mine, traducerea propriilor poezii s-a manifestat ca o *coacere* (cum o numește, de altfel, Walter Benjamin în celebrul său eseu despre traducere): m-am descoperit pe mine, am depistat anumite slăbiciuni și am descoperit noi aspecte interesante în poeziile mele. Aș îndrăzni să spun că m-am citit pe mine pentru prima dată cu ocazia asta. Poezia permite ciudățeniile lingvistice care se potrivesc

unui asemenea context, iar eu mi-am permis folosirea unor cuvinte ardelenesti sau a perfectului simplu – tehnici care m-au surprins chiar pe mine. Am avut impresia că ele s-au tradus singure, limba având un rol doar *hieroglific*, sporind imaginea poetică cu orice preț. Diferențele dintre original și traducere reprezintă doar niște fluxuri subliminale care existau deja încapsulate în poezii și care mi s-au arătat, intuitiv, *abia* când le-am transpus dintr-o limbă în alta.

În mine coexistă ambele naționalități și ambele sunt esențiale identității mele, definitorii experienței mele atât ca individ, cât și ca scriitor. Ca urmare, resping ferm ideea că poezia este intraductibilă, date fiind tocmai infinitele moduri prin care poate fi tradusă, ca rezultat a unei acumulări de activități lingvistice variate, la rândul lor fructul complexității limbajului în sine. În cazul în care comunitățile noastre sunt „închipuite”, așa cum susține Benedict Anderson, limba în sine, fiind abstractă, nu e cu nimic mai puțin închipuită. Însă eu prefer și susțin o viziune cosmopolită în sensul clasic al cuvântului: a fi european înseamnă a fi poliglot, iar traducerea demonstrează natura polimorfă a poetului, care transcende hotare. Astfel, acel *Volksgeist* de care scria Herder poate fi bicefal sau chiar tripartit. În epoca Internetului, mai ales, a avea o identitate perfect unitară este un lucru aproape imposibil, chiar și pentru cei care nu au experimentat emigrarea. Iar mie, experiența emigrării îmi conferă un statut de înfrățire

sau dublare cu propria persoană, care trăiește cu un picior în trecut și altul în viitor, fiind ca o monedă care e pe o parte americană și pe cealaltă românească.

Andreea Iulia SCRIDON

PREFAȚĂ

Ceea ce frapează în primul rând în aceste poezii este – dincolo de valoarea lor literară incontestabilă – profunzimea vocii, a cărei vârstă nu o poți intui. Provocarea crește în intensitate atunci când realizezi că, de fapt, autoarea este tânără, foarte tânără și dacă se spune că proza survine odată cu timpul, chestiunea devine nulă atunci când vine vorba despre poezie, iar Andreea Scridon demonstrează cu modestie și jovialitate acest aspect. De ce spun jovialitate? – pentru că este o poezie ludică, dar de un ludic grav, spectaculos și profund, plin de magnetism. Cât despre autoare – ea se joacă (încă are capacitatea să se mai joace și se joacă frumos și seducător), se ascunde, cochetează cu o naturalețe complice și spune povești despre orașe, oameni, stări – pe cât de atașante, pe atât de derutante în universul lor intim. Poeziile au o energie contaminantă iar autoarea lor dovedește un exacerbat simț al detaliului: poți auzi șoaptele sau strigătele, atinge iarba sau lemnul, poți trage cu ochiul la serafimi, poți simți mirosul de roșii sau te poți pierde prin Cișmigiul ei sau în orașe utopice. La drept vorbind, discursul poetic își creează propria formă, nearondată neapărat unui curent (găsim accente expresioniste – prin culorile tari și strigătul adesea mut, suprarealiste – prin fluidizarea unor imagini care transcend spațiul și timpul, impresioniste – prin metamorfoza culorilor, simboliste – prin metaforele revelatoare etc.) și oferă un imaginar luxuriant, o recuzită din care nu

lipsește cotidianul dar care în care nu există o tematică obsesională. Este o poezie de factură modernistă, racordată cu elemente postmoderne subtile la tonalitățile liricii contemporane, fără însă a se pierde ceva din sensibilitate și fără a sacrifica vreun strop de candoare. Este subtilă, ludică și provocatoare. Andreea Scridon dezvăluie o incitantă poezie a deschiderii, a îmbrățișării, o poezie situată pe o linie ascensională de factură apolinică, luminoasă în toată profunzimea ei și despărțită de orice resentiment. Pentru că și uitarea „are, ca iubirea/ figura dulce a unui copil.”

Simona PREDA

Undeva între mahala și achitare

Când, mă întreb, se vor legăna toate frunzele din lume în același ritm?

Și când o vor face,
va fi sfârșitul lumii?

Când mi se va rupe spatele din culpe nesfârșite,
ca bietul hamster mort de Crăciun? Așa,
așa mâhnire tăcută va ține casa.

Așa, se întreabă toată lumea: cunosc dragostea?

Un lucru pot spune:
cunosc senzația fructului strivit în iarbă.

Te-aş iubi

dar inima mea e o
plastelină uscată
pe care ai uitat
s-o pui la loc în borcan

Confesiunile unei dromomane

Nu e bine să-ți placă prea tare bărbații,
chiar dacă își trec ochii peste tine
asemenea mișcării planetelor,
nu e bine.

Într-un McDonald's, îți întorci privirea,
o lași să se aerisească pe geam.
Dincolo,
un derbedeu îi smucește bărbia
mândrei sale
cu tandrețe.
Amicul tău, așezat lângă tine,
cuantifică posibilitatea plecării în străinătate, 8 sau 9 din
10,
vrea să fie undeva unde să nu vadă atâția oameni
ciudați, nenorociți, răi chiar.

Dar pe cât noroi ți-ar aduna adidașii,
tu te învârti prin aceleași peisaje:
țărâna înnodându-și năframa sub gâtul mototolit,
frânghia lungă a scării de bloc,
acea peșteră sfântă de mirodenie și trufanda,
păsările care ating lacul și fac piruete prin nori,
și, da, inima se sfarmă
în timp ce ploaia fumegă
din asfalt.

Șalimar

Anca

îmi lega șireturile

pantofiorilor mici

în holul întunecat și îngust.

După-masa mă uitam la *Heidi*,

și când se lăsa seara,

ea aprindea lampa Tiffany de pe secretaire,

eu ricoșam de pe canapeaua de catifea,

oftam, ducându-mă către locul de unde venea lumina

portocalie și pufoasă,

loc moale, loc sigur.

Era atât de viața mea

încât era greu și să o pomenesc,

greu, chiar,

să mi-o amintesc,

chiar și atunci.